

הזמנה בטלפון לחקירה במשטרה

אדם יושב בביתו, לפתע מצלצל הטלפון, מן העבר השני נמצא שוטר, המזמן אותו לתחנת המשטרה לחקירה, או למתן עדות. מה עליו לעשות, ממה יש להיזהר, והאם חובה עליו להתייצב מיד בתחנה - על כך ועוד במאמר שלפניכם.

התקשרו אלי מהמשטרה וזימנו אותי לחקירה - האם חובה עלי להתייצב?

זימון טלפוני לחקירה או מתן עדות אינו מחייב אותך להתייצב בתחנת המשטרה. באפשרותך לסרב, ולדרוש הוצאת צו מעצר כנגדך, אולם קח בחשבון שהוצאת צו פירושה הגעת ניידת למקום עבודתך או לביתך, והבאתך לחקירה כעצור. במרבית המקרים עדיף פשוט להגיע לחקירה. יחד עם זאת, תוכל לטעון כי המועד אינו נוח לך, ולבקש דחייה של הזימון, במהלכה תוכל להיוועץ בעורך דינך, ולהתכונן לחקירה.

חשוב להבין כי אין כיום חוק הקובע שהימנעות מלהתייצב לחקירה מהווה עבירה פלילית. משכך, המצב כיום הוא שאין על אדם חובה להתייצב לחקירה משטרתית, בין אם הזימון נעשה טלפונית ובין אם בכתב, בין אם מדובר בחשוד ובין אם מדובר בעד. משום כך, הימנעות מהתייצבות לחקירה בנסיבות אלו, אף שלכאורה אינה מהווה מעשה של "אזרחות טובה", עדיין אין בה כדי להקים עבירה פלילית מסוג שיבוש הליכי משפט, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו וכדומה. יחד עם זאת, לא מומלץ להתחמק מהזמנת המשטרה לחקירה שכן הדבר כשלעצמו מחשיד ולרוב מיותר.

החוקר אמר לי בטלפון שמדובר בעדות - האם בכל זאת אני עומד להיחקר?

חוקרי המשטרה מנועים מלספר בטלפון לנחקר שהוא עתיד להיחקר תחת אזהרה ולכן מוסרים לו שהוא מוזמן "למסור עדות" בלבד.

יתרה מכך, במצבים בהם אין למשטרה מספיק ראיות המעלות חשד סביר לביצוע עבירה פלילית מצד הנחקר, היא עושה שימוש בתרגיל חקירה של "מסירת עדות פתוחה" ולמעשה גובה ממנו עדות תוך שאינה חייבת על פי דין לומר לו במה הוא חשוד ולהזהירו על זכותו של הפלילי עצמו. במצב זה, על הנחקר מוטלת החובה לענות תשובות אמת לכל שאלות החוקרים למעט שאלות אשר עלולות להפלילו.

מדוע החוקרים מסתירים את העובדה שהנחקר מוזמן לחקירה תחת אזהרה? ישנן מספר סיבות לכך:

□ לגרום לנחקר להאמין שהוא מגיע "רק למסור עדות" ואז להפתיע אותו בזמן אמת בשאלות כבדות משקל על

מנת ולסחוט ממנו אמרות אותנטיות או הודאות שווא.

□ למנוע את אפשרות מצד הנחקר לשבש את הליכי החקירה בתיק, כגון: לפנות לעדים, להשמיד חומרים, לטשטש עקבות, להימלט ועוד.

□ למנוע מהנחקר את האפשרות להיוועץ בעורך דין טרם החקירה ולבנות את קו ההגנה שלו.

חשיבות התנהגותך במהלך החקירה

לעדוֹתך הראשונית, להתנהגותך ולדברים שאתה מוסר במהלך החקירה במשטרה השלכות על המשך התנהלות התיק. המידע שתספק, העמדה שתנקוט והתנהגותך במהלך החקירה יקבעו את עמדת החוקרים כלפיך, יבססו או יפריכו חשדות נגדך, וישפיעו על היחס שתקבל בהמשך הדרך מן המשטרה והתביעה, לכן חשוב להקפיד על התנהלות שתשרת את האינטרסים שלך.

חקירה באזהרה ופתיחת תיק מב"ד (רישום פלילי)

כשאדם נחקר במשטרה באזהרה, נפתח כנגדו תיק פלילי, שלא ייסגר עד שתסתיים החקירה בעניינו, ויוחלט על סגירת התיק. במידה ואינך אשם בביצוע עבירה כלשהי, האינטרס שלך הוא לסיים כמה שיותר מהר את ההליך, כדי שהרישום הפלילי כנגדך יוסר.

חקירה או עדות

במקרים רבים, כאשר המשטרה מזמנת אדם לחקירה, צוות החקירה בוחר מטעמים שונים, לא ליידע את החשוד כי הוא נחשד בעבירה, ומזמן לחקירה בתיק כנגדו, ולתת לו להאמין כי הוא מוזמן לשם מתן עדות בנוגע לעבירה שביצע אדם אחר, או כי מדובר בעניין שולי. אסטרטגיה זו מכוונת לתפוס את החשוד כשהוא לא מוכן, וכך להוציא ממנו מידע מפליל. משום כך, יש להתייחס לזימון טלפוני לזימון לחקירה, ולפנות מייד לעורך דין פלילי.

עמוד על המשמר

במהלך שהותך בתחנת המעצר, יפעלו החוקרים בדרכים שונות על מנת להוציא ממך את המידע שהם מחפשים. מבחינתך, התייחס לכל אדם בתחנה כאל סוכן של המשטרה, בין אם מדובר בעציר שיושב לידך, בשוטר על אזרחי שמתנהג אליך בנימוס ומציע לסייע לך בדרכים שונות, במכרים שזומנו גם הם לחקירה ולפתע אתם מוצאים עצמכם לבד על ספסל בתחנת המעצר. כל הסיטואציות האלו בדרך כלל אינן מקריות, ומכוונות לטמון לך פח באמצעותו תפליל את עצמך. עד שאתה נפגש עם עורך דינך, אל תנדב שום מידע לחוקרים.

אסטרטגיות חקירה

חוקרי המשטרה ינסו להשיג עליך מידע מפליל בדרכים שונות ובאמצעות תרגילי חקירה, ביניהן שיטת השוטר הרע והשוטר הטוב, מדובבים, מפגשים לכאורה מקריים עם עצורים אחרים, או השארתך לבד בחדר החקירות עם הטלפון הנייד שלך. אל תיפול בפח, אל תמסור מידע לאף אדם חוץ מעורך הדין שלך, ואל תטעה לחשוב שאתה לבד, תמיד יהיו מצלמות ומיקרופונים חמכוונים אליך.

ייעוץ לפני חקירה

מיד לאחר שקיבלת את הזימון הטלפוני יש ליצור קשר עם עורך דין פלילי מנוסה ולקבל ייעוץ לפני חקירה. חשוב שעורך הדין אליו אתה פונה יהיה מומחה בפלילים, וחשוב שיהיה בעל ניסיון מוכח, כיוון שעתידיך הוא זה שמונח על כף המאזניים. עורך הדין ינחה אותך כיצד לנהוג, מה כדאי לומר, ובאילו נושאים כדאי לך לשמור על זכות השתיקה. ככל שתוכל לקבל מהשוטר שמסר לך את הזימון מידע בנוגע למהותו (כמו - האם אתה מזומן לעדות או לחקירה, ובאיזה עניין), כן ייטב, אך קח בחשבון שהשוטר יעדיף להשאיר אותך בערפל. כאשר ידועה לך סיבת החקירה, שתף את עורך הדין בכל המידע הרלוונטי, גם אם הוא אישי או מביך - רק כך יוכל ליעוץ לך ולהגן עליך בדרך הטובה ביותר. אל תוותר על ייצוג של עורך דין פלילי מנוסה, שכן טעויות שנעשו במהלך החקירה יהיה קשה לתקן מאוחר יותר. עורך דין שאינו מומחה בפלילים לא ישרת אותך בדרך הטובה ביותר, אל תתפשר על עתידיך.

אם כבר הגעת לתחנת המשטרה, זכור כי יש לך זכות להיפגש עם עורך דין לפני החקירה, ובמידה וביקשת לממש אותה, על החוקרים לעכב את החקירה עד הגעתו של עורך הדין לתחנה. כמו כן בכל מקרה בו מבקשים השוטרים לבצע פעולות חקירה נוספות, כמו עימות בינך ובין חשוד אחר, בדיקת פוליגרף, מסדר זיהוי, וכיוצא בזה, עומדת לך הזכות להיוועץ בעורך דינך - נצל אותה.

צילום פנים וטביעות אצבע

צוות החקירה יכול לבקש לקחת טביעות אצבע ולצלם את תמונתך. אתה יכול לסרב לכך, אולם במקרה זה רשאים השוטרים לקחת טביעות אצבע ולצלם את תמונתך בכוח.

עשה ואל תעשה בחקירה

לסיום - מספר כללי אצבע להתנהלות נכונה במקרה של זימון טלפוני לחקירה במשטרה:

- מייד לאחר קבלת הזימון צור קשר עם עורך דין פלילי מנוסה.
- נסה לקבל מידע בנוגע לזימון ולחשדות כנגדך כמה שיותר מוקדם.

- במהלך החקירה, כאשר נשאלת שאלה שלא ניתן להבין למה היא מתייחסת, דרוש להבין בדיוק למה השאלה מתייחסת ומה העבירה שמייחסים לך לפני שאתה עונה.
- במהלך השהות בתחנת המעצר אל תנדב מידע לאף אחד, אל תציע לשוטרים הצעות לשיתוף פעולה תמורת הקלות, אל תיכנע לאיומים והפחדות, ואל תאמין להבטחות של מי מצוות החקירה. כמו כן, זכור כי אתה מצולם ומוקלט כל הזמן.
- התנהג בנימוס, אל תייצר עימותים מיותרים עם צוות החקירה, ואל תיצור אנטגוניזם כנגדך.
- בכל פעם שאתה מבקש להיוועץ עם עורך דינך, דרוש שיצוין בתיעוד החקירה כי ביקשת זאת, וכן שתצוין התשובה שקיבלת, בעיקר אם מנעו ממך את האפשרות.
- הקשב היטב לכל שאלה שנשאלת, וענה בדיוק ובתמציתיות, עדיף לענות בתשובות של כן ולא כאשר הדבר מתאפשר.
- לנחקרים יש זכויות, בכל מקרה בו מופעל עליך לחץ לא סביר, אלימות, איומים, יחס משפיל, או מונעים ממך מזון ותרופות לשם הוצאת מידע - דרוש להיפגש עם עורך דינך.

מה קורה לאחר סיום החקירה במשטרה?

- **העברת חומר החקירה לתביעה:** המשטרה תעביר את חומר החקירה לטיפול של הפרקליטות או התביעה המשטרית, לפי חלוקת הטיפול שנקבעה בחוק.
- **השלמת החקירה:** היועץ המשפטי לממשלה או תובע רשאים להורות למשטרה להוסיף ולחקור, לשם החלטה בדבר העמדה לדין או לשם ניהול יעיל של המשפט.
- **הגשת כתב אישום והעמדה לדין פלילי:** לאחר החקירה וכאשר ישנה תשתית ראייתית מספקת להרשיע נאשם בפלילים - עשויה התביעה להחליט על הגשת כתב אישום נגדו בפני בית משפט פלילי. כתב אישום הוא מסמך המוגש על-ידי המדינה נגד נאשם שסבורה היא שיש להעמידו לדין ולהענישו על מעשיו הפליליים.
- **סגירת תיק בשל חוסר ראיות מספיקות:** כאשר אין למשטרה חומר ראיות אשר סביר שיביא להרשעת אדם בעבירה מסוימת.
- **סגירת תיק בשל חוסר אשמה:** במקרים בהם אין כל ראיה הקושרת את החשוד לביצועה של עבירה, באופן שלא ניתן לייחס לו כל "אשמה". תיק שנסגר בשל חוסר אשמה, יימחק מרישומי המשטרה (בפועל הרישום לא נמחק ממחשבי המשטרה).
- **סגירת תיק בשל חוסר עניין לציבור:** כאשר המשטרה או התביעה מגיעה לקביעה ערכית כי אין תועלת

ציבורית בהעמדה לדין.

סגירת התיק בהסדר מותנה: רשויות התביעה מוסמכות לסגור תיקים פליליים נגד חשודים שנמצאו נגדם מספיק ראיות המאפשרות את העמדתם לדין בעילה של "סגירה בהסדר", בתמורה להודאה בעבירה מצדם והתחייבות לשלם פיצוי או להימנע מביצוע עבירות נוספות בעתיד. במאמר הבא מסביר עו"ד דוק על הליך סגירת תיק בהסדר מותנה.

כמו כן, החשוד רשאי לפנות לתובע המשטרתי בבקשה לשנות את עילת הסגירה בתיק.

מאמרים נוספים בנושא זימון לחקירה במשטרה

- מהי חקירה תחת אזהרה ומה זה אומר?
- הכנה לחקירה במשטרה - המדריך לנחקר
- חקירה משטרתית - איך להתמודד נפשית ומנטלית
- זכויות חשודים בחקירה באזהרה
- תרגילי חקירה - כיצד להיזהר מהם
- 10 דברים שאסור לעשות בזמן חקירה במשטרה
- ייעוץ לפני חקירה - באין תחבולות יפול עם ותשועה ברוב יועץ
- חוק חקירת חשודים - חשיבותו ומשמעות הפרתו
- כיצד נכון להתמודד נפשית ומנטלית בזמן ולאחר החקירה במשטרה?
- האם רצוי שעורך דין יתלווה עם חשוד לחקירת משטרה?
- באילו מצבים רשאית המשטרה לעצור אדם וכיצד ניתן להביא לשחרורו?
- מהו עימות במשטרה והאם צריך להתכונן אליו?
- האם ישנה חובה להתייצב לחקירת משטרה?
- הזכות להיוועץ עם עורך דין טרם החקירה ובמהלכה

□ שחרור חשודים ממעצר לאחר חקירת משטרה

□ סיום חקירה במשטרה - מה עושים מכאן?

כלל ברזל - היוועצו בעורך דין פלילי טרם החקירה או שמרו על זכות השתיקה עד להגעתו

אזרחים רבים נוהגים לחשוב כי רק עבריינים או פושעים מקצועיים מוזמנים או נלקחים לחקירת משטרה ומבלים שעות ארוכות ומתישות בחדרי חקירות אפלים תוך שהם סופגים השפלות מנטליות ואלימות קשה שכל תכליתה היא לשבור בכל מחיר את רוחם ולהוציא מהם מידע, גם אם שקרי, שיהווה את המסמר האחרון בהליך הפלילי המתנהל נגדם. לצערנו, המציאות מלמדת כי גם אזרחים נורמטיביים, ללא עבר פלילי אשר חפים מכל אשם, מוצאים עצמם בעל כורחם, תחת חקירה פלילית ומעצר שווא. בימים בהם נדמה לעיתים כי מטרתה של החקירה המשטרתית אינה מציאת ראיות לחשיפת האמת, אלא מציאת ראיות להרשעתו של חשוד מומלץ כי תעשו לעצמכם כלל ברזל אחד שישרת אתכם בצוק העיתים - היוועצו בעורך דין טרם החקירה או שמרו על זכות השתיקה עד הגעתו לתחנת המשטרה.

חקירת משטרה לאו מילתא זותרא היא. בשגרה אתם מתנהלים באופן נורמטיבי וחיים בתחושה של "לי זה לא יקרה", אולם במידה ומקרה כזה אכן קורה זכרו לשמור על זכות השתיקה ולהמתין להגעתו של עו"ד פלילי לתחנת המשטרה, לא משנה כמה השפלות אתם חוטפים וכמה זמן מעכבים אתכם בתחנה. עליכם להבין כי תצטרכו לגייס עצבי ברזל וקור רוח לצד שליטה עצמית, אך כל זה יהיה נכון וקביל בייחוד כאשר אתם יודעים דבר או שניים על החוק הפלילי בישראל ובמרבית המקרים, מרבית האזרחים כלל אינם יודעים זאת.

כיצד עליך לפעול אם זומנת בטלפון לחקירה במשטרה

גם אם אתה אדם נורמטיבי, זה ששומר על החוק, לא מעשן, לא שותה, זה שנוהג עם שתי הידיים על ההגה ותמיד שם חגורה, עובד בעבודה מסודרת, בעל משרה מכובדת, לעיתים אפילו ידוע בציבור, משתדל לכבד את הזולת ולא לעבור על החוק - פתאום, ביום בהיר אחד וללא הכנה מוקדמת אתה יכול למצוא את עצמך בנקל תחת חקירה פלילית בגין חשד בלבד למעשה שביצעת לכאורה, ומכאן העלילה יכולה רק להסתבך אם לא תשמור על כלל היסוד האחד - התייעצות עם עורך דין פלילי טרם החקירה. לכן, כדאי להתכונן לחקירה ברצינות רבה, אף אם אתה בטוח בצדקתך. חשוב לקבל ייעוץ לפני חקירה מטעם עורך דין פלילי מנוסה ללא קשר למסגרת שבה היא נערכת. החקירה היא השלב הראשון בהליך הפלילי. לפעמים האמת היא פתלתלה ומעורבות האדם אינה כפי שהוא סבור מראש. החוקרים ינסו למשוך אותו במילים, לשכנע אותו על מעורבותו ולאסוף עדויות וראיות.

יש לדעת כיצד להיערך לחקירה בתבונה, הן מבחינת מידע וזכויות אזרחיות וכלה בטקטיקות של חקירה וכיצד להתגונן בפניהם. הניסיון מוכיח כי אדם שקיבל ייעוץ מקצועי עוד לפני החקירה, לא איבד את שלוותו, יכול היה לענות על השאלות בקור רוח ופעמים רבות הדבר היטה את הכף לטובתו. גם אם מדובר בנחקר שבוודאות אשם,

הרי החקירה משמעותית מאוד להמשך ההליך שיבוא לאחר מכן, וכל דבר שייאמר בחקירה עלול להשפיע על עתידו.

זכור, כל אמירה, תגובה או הודאה בזמן החקירה - גורליים להמשך ההליך הפלילי נגדך. משכך, כל מה שתאמר בחקירתך עשוי לשמש נגדך בבית המשפט, ומה שהיית אמור לציין במהלך החקירה ולא ציינת - **לא תוכל לטעון במועד מאוחר יותר**, שכן ידובר בגרסה כבושה שמשקלה הראייתי נמוך למדי לדעת בתי המשפט.

נוכח חשיבותה הרבה של החקירה ונוכח ההשלכות מרחיקות הלכת שעשויות להיות לה על המשך ניהול ההליך נגדך, חשוב שתיוועץ עם עורך דין פלילי מנוסה טרם החקירה. דע - כי התייעצות משפטית עוד בטרם הגעתך לחקירה עדיפה על פני יעוץ בדיעבד ותיקון טעויות שנעשו במהלך החקירה.

צוות עורכי הדין שלנו, ביניהם גם יוצאי הפרקליטויות השונות ורשויות האכיפה, פועל במקצועיות ומסירות על מנת ולהגן על זכויותיך. המשרד מונה צוות אנשים מוכשר וייחודי המתורגל בחשיבה "מחוץ לקופסה" למציאת פתרונות מקוריים ופועל תמיד למען לקוחותיו ללא מורא ובנאמנות, תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצון המטופל. במידה וזומנת לחקירה במשטרה, פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או השאר פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.